

Med sikte på framtiden – Tankesmedja för friluftsliv 2018

Miljöekonomen Scott Cole – sätt en prislapp på naturen!

Varför väger friluftslivets intresse så lätt när det byggs på grönområden i stadens utkanter? Det är för att signalsystemet i vår marknadsekonomi fungerar dåligt, och att vi inte sätter rätt pris på naturen, enligt Scott Cole, miljöekonom på EnviroEconomics Sweden Consultancy.

– Det är ett problem när forskare säger att naturen är ovärderlig. För om vi inte sätter ett pris på naturen gör någon annan det. Och om det till exempel handlar om ett privat företag som vill komma i besittning av ett stycke naturmark så sätts priset väldigt ofta till noll eller nära noll, säger Scott Cole på Naturvårdsverkets Tankesmedja för friluftsliv.

Scott Cole är multisportare, miljöekonom och svensk-amerikan. Han är bland annat med och arrangerar Åre Challenge, en tävling där deltagarna paddlar, cyklar och simmar i Årefjällen. Naturen är en förutsättning för att tävlingen ska kunna hållas men det är ingen som betalar extra för den. Ingenting som kostar något. Men den har så klart ett stort värde för hans företag och möjligheten för olika aktiviteter.

Ett annat exempel är hur IKEA etablerat sig på rekreationsmark i Umeås utkanter. Det är inte gratis ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, när ingen satt ett pris på värdefulla tätortsnära rekreationsnära miljöer som går förlorade. IKEA betalar för marken och planeringen och arkitekterna men inte för naturen och rekreationen som går förlorad.

– Så här borde det inte vara, Det går att sätta ett pris på naturen och rekreationsnyttan, och vi ska inte vara rädda att räkna på det, säger Scott Cole.

Enligt honom är det ett problem att så många andra ogärna pratar det ekonomiska språket. Det går att göra sådana studier genom att räkna eller uppskatta antalet besökare i området och multiplicera med vad folk skulle vara beredda att betala för att få det att hända. Scott Cole har till exempel visat att den samhällsekonomiska nyttan av att fixa snö i november på skidanläggningar i Östersund är tio gånger högre än kostnaden för kommunen. En mycket god investering.

I en ny studie har Scott Cole räknat på rekreationsnyttan av Bynässets friluftsområde i Jämtland, ett gammalt militärområde som gjorts om för vandring, paddling och cykling. Endast den extra rekreationsnyttan av detta uppskattas enligt honom till ett värde på cirka 16 miljoner kronor om året, att jämföra med underhållskostnad som är betydligt mindre sett över en flerårig period.

– Redan här ser vi att Bynäset är en vinnare. Och då har vi inte ens räknat på vad området bidrar med i ökad attraktionskraft och förbättrad hälsa och andra bieffekter. Det är därför vi måste bli bättre på att räkna på rekreationens värde och få in detta i beslutsprocesserna, säger Scott Cole.

Därför borde enligt Scott Cole sådana resultat och bedömningar inkluderas i alla beslutsprocesser som rör rekreation.

Text: Erik Klefbom, Vetenskapsjournalisterna

